ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI DLA MIASTA POZNANIA ZA ROK 2023

Poznań, kwiecień 2024

Spis Treści

1. WPROWADZENIE 3
1.1. Cel i zakres analizy 3
1.2. Wykaz aktów prawnych 4
1.2.1. Ustawy i rozporządzenia 4
1.2.2. Dokumenty strategiczne 4
1.2.3. Prawo miejscowe obowiązujące w 2023 roku 4
2. OPIS SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI FUNKCJONUJĄCEGO NA TERENIE MIASTA POZNAŃ 5
2.1. Nieruchomości objęte systemem gospodarki odpadami komunalnymi 5
2.2. Podział miasta Poznania na sektory odbioru odpadów komunalnych 6
2.3. Źródła powstawania odpadów komunalnych 7
2.4. Obowiązujące stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi 8
2.5. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych 9
2.6. Deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi 9
2.6.1. Liczba osób ujętych w deklaracjach w 2023 roku 10
2.7. Liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkanych wyłączonych z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi organizowanego przez miasto Poznań 10
2.7.1. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ucpg, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 Ustawy 11
2.8. Obowiązujące umowy na odbioru, transportu i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie miasta Poznania w 2023 roku 11
2.9. Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych 11
2.9.1. Stacjonarne Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) - Gratowisko 11
2.9.2. Mobilny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (MPSZOK) – Gratowóz 13
2.9.3. Punkty „Drugie Życie Rzeczy” 13
2.10. Zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego 14
2.11. Zbiórka przeterminowanych leków 15
2.12. Zbiórki prowadzone przez placówki oświatowe miasta Poznania 15
2.14. Możliwości przetwarzania bioodpadów stanowiących odpady komunalne – Biokompostownia 18
2.15. Możliwości przetwarzania przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych 19
3. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE MIASTA POZNANIA NA PODSTAWIE ROCZNYCH SPRAWOZDAŃ 20
3.1. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych z obszaru miasta Poznania 20
3.2. Masa odpadów budowlanych i remontowych odebranych i zebranych z terenu miasta Poznania 24
3.3. Zagospodarowanie odpadów komunalnych odebranych i zebranych z obszaru miasta Poznania w 2023 roku 26
3.4. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych 27

3.4.1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 27
3.4.2. Odpady ulegające biodegradacji 28
3.4.3. Masa odpadów gromadzonych selektywnie odebranych i zebranych od mieszkańców miasta Poznania 28
3.4.4. Masa pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania 29
4. OSIĄGNIĘTE PRZEZ MIASTO POZNAŃ POZIOMY W 2023 ROKU 29
4.1. Poziomy ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2023 roku 30
4.2. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych . 30
4.3. Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych 30
4.4. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Poznania przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Poznania 31
5. LUDNOŚĆ MIASTA POZNANIA I MASA WYTWORZONYCH ODPADÓW PRZYPADAJĄCA NA JEDNEGO MIESZKAŃCA W 2022 ROK 31
6. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH W PODZIALE NA WPŁYWY, WYDATKI I NADWYŻKI Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI 32
7. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI 32
8. DZIAŁANIA EDUKACYJNE PROWADZONE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W 2023 ROKU 33
Ekolekcje i ekoedukacja 33
Wydarzenia, konkursy edukacyjne i ekologiczne 34
Kampanie edukacyjne 36
9. WYRÓŻNIENIA I NAGRODY 37

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel i zakres analizy

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla miasta Poznania za 2023 r. sporządzono w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania opadami komunalnymi oraz podsumowania drugiego roku funkcjonowania systemu zorganizowanego przez Miasto.

Zakres analizy jest zgodny z art. 9tb ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 399), obejmuje w szczególności:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Informacje zawarte w analizie opracowane są na podstawie sprawozdań złożonych do Prezydenta Miasta Poznania za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami, przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania Prezydenta Miasta Poznania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, oraz innych dostępnych danych.

1.2. Wykaz aktów prawnych

1.2.1. Ustawy i rozporządzenia

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 399), dalej jako ustawa lub ucpg;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.);
- Rozporządzanie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz.1530);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. 2021 r., poz. 906);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

1.2.2. Dokumenty strategiczne

- Uchwała nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym.

1.2.3. Prawo miejscowe obowiązujące w 2023 roku

- Uchwała Nr XCIV/1815/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 5 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr LII/968/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 28 września 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poznania;
- Uchwała Nr LII/970/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 28 września 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr XLVI/811/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;
- Uchwała Nr XLVI/816/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym;
- Uchwała Nr XLVI/817/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli

nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Uchwała Nr XLVI/818/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr XCIV/1816/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 5 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr LIII/997/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 19 października 2021 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
- Uchwała Nr LVI/1050/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- Uchwała Nr LII/969/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 28 września 2021 r. w sprawie podziału obszaru miasta Poznania na sektory;
- Uchwała Nr LXXXIII/1523/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XLVI/814/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności;
- Uchwała Nr XCII/1775/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr LVI/1051/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. OPIS SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI FUNKCJONUJĄCEGO NA TERENIE MIASTA POZNAŃ

2.1. Nieruchomości objęte systemem gospodarki odpadami komunalnymi

Miasto Poznań obejmuje systemem gospodarki odpadami komunalnymi:

- nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy,
- nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,
- nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

W ramach systemu Miasto zapewnia z ww. nieruchomości odbiór odpadów komunalnych, w tym, m. in. odpadów zmieszanych, bioodpadów, odpadów zbieranych selektywnie (papier, metale i tworzywa sztuczne oraz szkło) oraz odpadów wystawkowych (odbieranych wyłącznie z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy).

Zdjęcie 1. Pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów

Źródło: Zasoby własne

2.2. Podział miasta Poznania na sektory odbioru odpadów komunalnych

Podział miasta Poznania na sektory obowiązujący w 2023 roku:

- Sektor I Grunwald;
- Sektor II Jeżyce;
- Sektor III Piątkowo;
- Sektor IV Nowe Miasto;
- Sektor V Rataje;
- Sektor VI Winogrady;
- Sektor VII Stare Miasto;
- Sektor VIII Wilda.

Rysunek 1. Mapa podziału miasta Poznania na sektory odbioru odpadów obowiązującego w 2023 r.

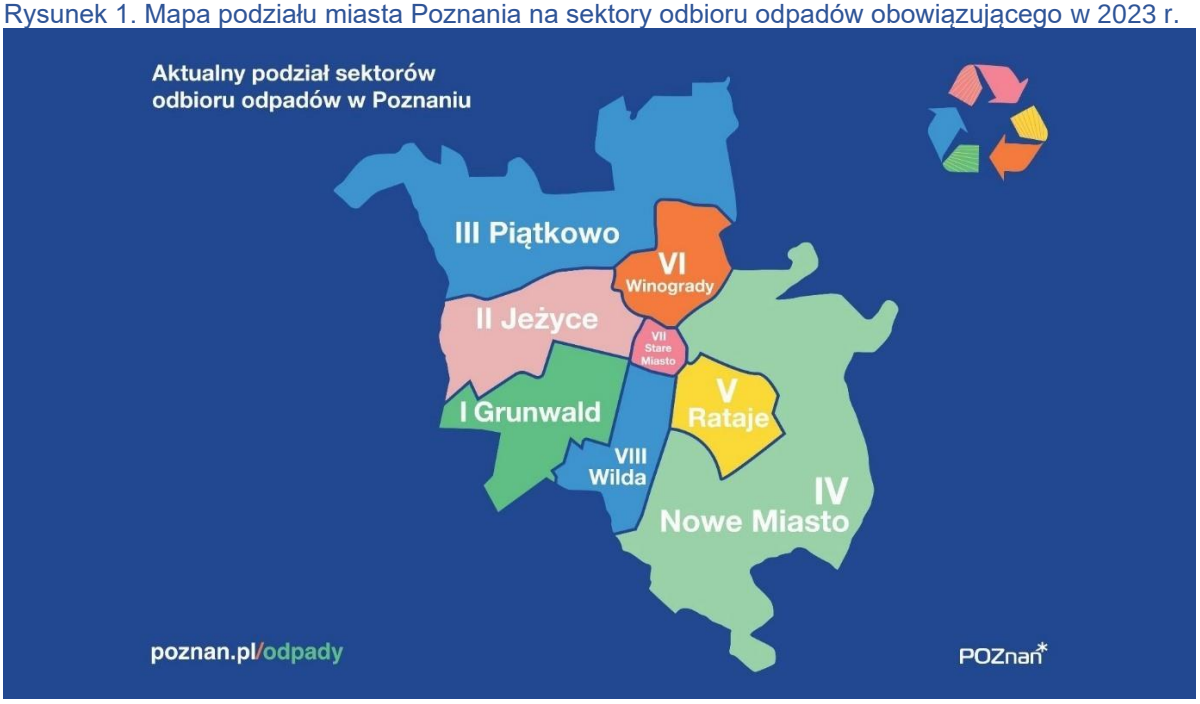

Źródło: Opracowanie własne

2.3. Źródła powstawania odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą o odpadach przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:

- z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz
- ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych.

Odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Miasto Poznań odpowiedzialne jest za zorganizowanie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkanych, niezamieszkanych (takich jak obiekty użyteczności publicznej, lokale handlowe i gastronomiczne, hotele, akademiki, zakłady usługowe i rzemieślnicze czy rodzinne ogrody działkowe), mieszanych, a także nieruchomości rekreacyjnych.

Rysunek 2. Schemat systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Poznania w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne

Właściciele nieruchomości położonych na terenie miasta Poznania, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne mają możliwość wyłączenia się z miejskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W tym celu właściciel nieruchomości niezamieszkanej musi złożyć Prezydentowi Miasta Poznania pisemne oświadczenie o wyłączeniu się z systemu odbioru odpadów komunalnych wraz ze wskazaniem gminnej jednostki organizacyjnej lub przedsiębiorcy (posiadającego wpis do rejestru działalności regulowanej), z którymi zawarto umowę na odbiór oraz zagospodarowanie odpadów komunalnych wytworzonych na wyłączanej nieruchomości wraz z kopią tej umowy. Zgodnie z art. 6c ust. 3a, b ucpg właściciele takich nieruchomości mają dwa możliwe okresy złożenia ww. dokumentów:

- w terminie 60 dni od dnia zamieszczenia informacji na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Poznań o zamiarze przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy;
- w terminie 60 dni od dnia powstania nowej nieruchomości lub powstałej na drodze przekształcenia z nieruchomości zamieszkanej lub mieszanej w niezamieszkaną.

2.4. Obowiązujące stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Dzięki zoptymalizowaniu kosztów systemu stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla mieszkańców pozostały niezmienione od stycznia 2022 roku.

Wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zależna jest od rodzaju nieruchomości:

- **Nieruchomość zamieszkana**:
  - **28 zł** za osobę (nieruchomość jednorodzinna),
  - **25 zł** za osobę (nieruchomość wielorodzinna).
- **Nieruchomość niezamieszkana, na której powstają odpady komunalne (np. biura, punkty gastronomiczne, placówki oświatowe)** – wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zależy od zadeklarowanej liczby odbiorów w danym miesiącu oraz stawki za opróżnienie jednego pojemnika danej objętości.
- **Nieruchomość rekreacyjno-wypoczynkowa (np. domki letniskowe)**
  - **168 zł** - roczna stawka ryczałtowa.

Zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości, w przypadku:

- **POSIADANIA KOMPOSTOWNIKA** – w wysokości 2,00 zł od nieruchomości. Zwolnienie w części z opłaty dotyczy właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady (stanowiące odpady komunalne) w przydomowym kompostowniku.
- **POSIADANIA KARTY DUŻEJ RODZINY** – zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dot. właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne – płacą tylko za 5 członków rodziny**:**
  - **125 zł** – nieruchomość wielorodzinna,
  - **140 zł** – nieruchomość jednorodzinna.

Mieszkańcy Poznania są zobowiązani do selektywnej zbiórki odpadów. W przypadku odnotowania nienależytego segregowania odpadów, mieszkaniec jest upominany i zobligowany do prawidłowego posortowania odpadów. Jeżeli właściciel nieruchomości nie zastosuje się do ostrzeżenia i odpady nie zostaną dosegregowane, wówczas może zostać nałożona opłata podwyższona. Opłata ta zostaje nałożona w drodze decyzji.

2.5. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych zależna jest od rodzaju nieruchomości:

Nieruchomości zamieszkane jednorodzinne:
- bioodpady w okresie 1 IV-30 XI – co najmniej raz w tygodniu,
- bioodpady w okresie 1 XII-31 III – co najmniej raz na dwa tygodnie,
- papier, metale i tworzywa sztuczne, odpady zmieszane – co najmniej raz na dwa tygodnie,
- szkło – co najmniej raz na cztery tygodnie,
- odpady wystawkowe – raz na pół roku.

Nieruchomości zamieszkane wielorodzinne:
- bioodpady, papier, metale i tworzywa sztuczne, odpady zmieszane – co najmniej raz w tygodniu,
- szkło – co najmniej raz na dwa tygodnie,
- odpady wystawkowe – raz na cztery tygodnie.

Nieruchomości niezamieszkane:
- odpady zmieszane – co najmniej raz na dwa tygodnie*,
- bioodpady, papier, metale i tworzywa sztuczne – co najmniej raz na dwa tygodnie,
- szkło – co najmniej raz na cztery tygodnie.

**Minimalna częstotliwość odbioru odpadów zmieszanych dla targowisk oraz nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gastronomiczna, wynosi raz na tydzień*.

Nieruchomości rekreacyjne:
- bioodpady, papier, metale i tworzywa sztuczne, odpady zmieszane – przynajmniej raz na dwa tygodnie,
- szkło – co najmniej raz na cztery tygodnie.

2.6. Deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na terenie miasta Poznania obowiązują następujące cztery druki deklaracji:

- Deklaracja DEK-ZAM – dla właścicieli nieruchomości zamieszkanych,
- Deklaracja DEK-MIESZ – dla właścicieli nieruchomości mieszanych, czyli takich, które są częściowo zamieszkane, a w pozostałej części prowadzona jest, np. działalność gospodarcza,
- Deklaracja DEK-NIEZAM – dla właścicieli nieruchomości, która nie jest zamieszkana, ale powstają tam odpady komunalne,
- Deklaracja DEK-REK – dla właścicieli nieruchomości, które mają rekreacyjno-wypoczynkowy charakter (np. domek letniskowy).

W 2023 roku wpłynęło łącznie 28 817 deklaracji. Tabela 1 przedstawia liczbę złożonych deklaracji w podziale na ich rodzaje.

Tabela 1. Liczba złożonych deklaracji w 2023 r.

Rodzaj deklaracji	Liczba złożonych deklaracji w 2023 roku
pierwsza	4 828
nowa	19 742
korekta	2 671
wygaszająca	1 576
Suma	28 817

Źródło: Opracowanie własne

Właściciele nieruchomości mogą składać deklaracje za odpady w następujący sposób:
- osobiście w Punktach Obsługi Klienta,
- listownie,
- drogą elektroniczną przez portal Przyjazne Deklaracje oraz platformę ePUAP2.

2.6.1. Liczba osób ujętych w deklaracjach w 2023 roku

Liczba osób ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2023 roku wyniosła 521 957, co oznacza, że ponad 94% mieszkańców zostało uwzględnionych w deklaracjach.

Tabela 2. Liczba mieszkańców ujętych w deklaracjach w 2023 r.

Liczba mieszkańców ujęta w deklaracjach na koniec roku 2023*	Liczba mieszkańców wg GUS (stan na dzień 30.06.2023 r.)	% mieszkańców ujętych w deklaracjach
521 957	540 146	96,63%

*stan na dzień 09.04.2024 r.
Źródło: opracowanie własne

2.7. Liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkanych wyłączonych z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi organizowanego przez miasto Poznań

W 2023 roku, w związku z kontynuowaniem zawartych w 2022 roku umów na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, z miejskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi mogli wyłączyć się jedynie właściciele nowopowstałych nieruchomości niezamieszkanych lub powstałych na drodze przekształcenia z nieruchomości zamieszkanych lub mieszanych w niezamieszkane. W tym celu właściciel musiał w terminie 60 dni od dnia powstania takiej nieruchomości złożyć Prezydentowi Miasta pisemne oświadczenie o wyłączeniu się z miejskiego systemu. Aby oświadczenie było uznane za skuteczne należało wraz z nim przedłożyć kopię umowy zawartej z przedsiębiorcą posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Poznań.

Liczba nieruchomości niezamieszkanych wyłączonych z miejskiego systemu pozostaje na stałym poziomie i od końca 2022 r. wynosi niezmiennie 259. Na tę liczbę składa się 251 nieruchomości skutecznie wyłączonych od 01.07.2022 r., począwszy od obowiązywania obecnych umów na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, oraz 8 nowopowstałych nieruchomości wyłączonych przez właścicieli w 2022 r.

2.7.1. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ucpg, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 Ustawy

W 2023 roku nie wykazano właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, a którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych z gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej. W związku z powyższym nie odnotowano konieczności zastosowania przez miasto Poznań działań, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ucpg.

2.8. Obowiązujące umowy na odbioru, transportu i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie miasta Poznania w 2023 roku

W 2023 roku Miasto Poznań kontynuowało zawarte w 2022 roku umowy na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Począwszy od 1 lipca 2022 r. usługę odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu miasta Poznania świadczą:

- **Remondis Sanitech Poznań sp. z o. o.** – Sektory I, II, III, VI, VII oraz Sektor VIII,
- **FBSerwis Wrocław sp. z o. o.** – Sektor IV (od 1.10.2022 r.) oraz Sektor V.

W dniu 18 grudnia 2023 r. Miasto Poznań ogłosiło przetarg na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów z nieruchomości będących w zorganizowanym przez miasto Poznań systemie odbioru odpadów komunalnych w podziale na osiem części (sektorów) na okres od 01.07.2024 r. do 30.06.2027 r.

2.9. Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

2.9.1. Stacjonarne Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) - Gratowisko

Na obszarze miasta Poznania działają trzy Gratowiska, do których właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami, mogą dostarczyć wybrane rodzaje odpadów komunalnych. Tabela 3 przedstawia wykaz PSZOK-ów wraz z godzinami ich otwarcia.

Tabela 3. Funkcjonujące PSZOK-i na terenie miasta Poznania w 2023 r.

Nazwa	Adres	Godziny otwarcia
Gratowisko Morasko (PSZOK)	ul. Meteorytowa 1, Suchy Las tel. 61 811 96 67	– w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 10:00 do 18:00, – we wtorki i czwartki w godzinach od 8:00 do 16:00, – w soboty w godzinach od 8:00 do 14:00.
Gratowisko Poznań Wschód (PSZOK)	ul. Wrzesińska 12, Poznań tel. 61 611 08 11	– w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 10:00 do 18:00, – we wtorki i czwartki w godzinach od 8:00 do 16:00, – w soboty w godzinach od 8:00 do 14:00.
Gratowisko Poznań Dębiec (PSZOK)	ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 284, Poznań tel. 61 833 22 12	– w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 10:00 do 18:00, – we wtorki i czwartki w godzinach od 8:00 do 16:00, – w soboty w godzinach od 8:00 do 14:00.

Źródło: Opracowanie własne

PSZOK-i prowadzone są przez miejską spółkę Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu sp. z o.o. (dalej jako ZZO) w ramach powierzenia zadania własnego gminy.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami właściciele nieruchomości mogą dostarczać do PSZOK wybrane rodzaje odpadów komunalnych (Tabela 4).

Tabela 4. Odpady przyjmowane przez PSZOK

Nieruchomości zamieszkane	Nieruchomości niezamieszkane	Nieruchomości rekreacyjne
– papier – metale – tworzywa sztuczne – szkło – odpady opakowaniowe wielomateriałowe – bioodpady – zużyte baterie i akumulatory – meble i inne odpady wielkogabarytowe – zużyte opony, z zastrzeżeniem, że limit roczny opon wynosi 8 opon na rok – zużyty sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych – odpady budowlane i rozbiórkowe (tylko niezanieczyszczone. frakcje odpadów budowlanych, np. ceramika, czysty gruz ceglany i betonowy) – odpady niebezpieczne – przeterminowane leki i chemikalia – odpady wytworzone podczas iniekcji domowych (zużyte igły, strzykawki)	– papier – tworzywa sztuczne – metale – szkło – odpady opakowaniowe wielomateriałowe – bioodpady – meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, z zastrzeżeniem, że limit roczny przyjmowanych odpadów wynosi 100 kg – odpady budowlane i rozbiórkowe (tylko niezanieczyszczone frakcje odpadów budowlanych, np. odpady budowlane i rozbiórkowe (tylko niezanieczyszczone. frakcje odpadów budowlanych, np. ceramika, czysty gruz ceglany i betonowy), z zastrzeżeniem, że limit roczny przyjmowanych odpadów wynosi 100 kg	– papier – metale – tworzywa sztuczne – szkło – odpady opakowaniowe wielomateriałowe – bioodpady – zużyte baterie i akumulatory – meble i inne odpady wielkogabarytowe, z zastrzeżeniem, że limit roczny przyjmowanych odpadów wynosi 100 kg, na właściciela nieruchomości rekreacyjnej – zużyte opony, z zastrzeżeniem, że limit roczny opon wynosi 8 opon na rok, na właściciela nieruchomości rekreacyjnej – zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – odpady budowlane i rozbiórkowe (tylko niezanieczyszczone frakcje opadów budowlanych, np. ceramika, czysty gruz ceglany i betonowy), z zastrzeżeniem, że limit roczny przyjmowanych odpadów wynosi 100 kg, na właściciela nieruchomości rekreacyjnej – odpady niebezpieczne – przeterminowane leki i chemikalia – odpady wytworzone podczas iniekcji domowych (zużyte igły, strzykawki)

Źródło: Opracowanie własne

2.9.2. Mobilny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (MPSZOK) – Gratowóz

W celu usprawnienia systemu gospodarki odpadami na terenie miasta Poznania uruchomiono Mobilny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – Gratowóz. MPSZOK to pojazd przystosowany do selektywnego zbierania wybranych rodzajów odpadów komunalnych, którego ideą jest ułatwienie pozbywania się odpadów problemowych przez mieszkańców, którzy nie mają możliwości udania się do stacjonarnych PSZOK-ów. Gratowóz kursuje według harmonogramu i zatrzymuje się w określonych miejscach średnio raz na kwartał. Minimalny czas postoju w jednym miejscu to 20 minut.

Do MPSZOK można oddać:

- małych rozmiarów zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne pochodzące z gospodarstw domowych,
- zużyte baterie i akumulatory,
- odpady wytworzone podczas iniekcji domowych (zużyte igły, strzykawki),
- przeterminowane leki pochodzące z gospodarstw domowych,
- farby i rozpuszczalniki oraz opakowania po nich,
- świetlówki, żarówki,
- termometry,
- chemikalia, środki ochrony roślin,
- kwasy, alkalia, odczynniki fotograficzne, detergenty.

MPSZOK prowadzony jest przez miejską spółkę ZZO w ramach powierzenia zadania własnego gminy.

2.9.3. Punkty „Drugie Życie Rzeczy”

W poznańskich Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych udostępniono mieszkańcom punkty „Drugie życie rzeczy”, w których istnieje możliwość pozostawienia nadających się do użytku, jednakże niepotrzebnych sprzętów. Dzięki takiej inicjatywie zbędne, ale nadal sprawne przedmioty mogą znaleźć nowych właścicieli.

Ponownie wykorzystując przedmioty ograniczamy powstawanie odpadów. Pierwszy punkt „Drugie życie rzeczy” powstał na Gratowisku Poznań Wschód w 2012 roku, natomiast od lipca 2022 roku podobne punkty działają na pozostałych dwóch poznańskich Gratowiskach – Poznań Dębiec oraz Morasko. Regulamin wraz z cennikiem przedmiotów z punktów „Drugie życie rzeczy" można znaleźć na stronie internetowej ZZO (www.zzo.pl).

Zdjęcie 2. Punkt „Drugie życie rzeczy"

Źródło: www.poznan.pl

2.10. Zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

W roku 2023 Miasto kontynuowało współpracę z firmą MB Recycling i Fundacją Odzyskaj Środowisko. W efekcie, na terenie Poznania postawiono kolejne specjalistyczne pojemniki do selektywnego zbierania niewielkich rozmiarów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz baterii i akumulatorów. Pod koniec 2023 roku mieszkańcy miasta mieli do dyspozycji 65 pojemników. Duże zainteresowanie poznaniaków sprawia, że liczba kontenerów ciągle wzrasta (lokalizację dostępnych pojemników można znaleźć na interaktywnej mapie, znajdującej się na stronie internetowej www.poznan.pl/odpady). Zebrany w pojemnikach sprzęt zostaje poddany recyklingowi w wyspecjalizowanych instalacjach. Ponadto w ramach współpracy mieszkańcy mają możliwość zlecenia bezpłatnej usługi odebrania dużego sprzętu elektrycznego i elektronicznego bezpośrednio z domu.

Zdjęcie 3. Pojemnik na elektroodpady

Źródło: www.poznan.pl

W 2023 roku w ramach działania firmy MB Recycling na terenie miasta Poznania zebrano 173,49 Mg elektroodpadów.

2.11. Zbiórka przeterminowanych leków

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami, mieszkańcy mają możliwość przekazania do utylizacji przeterminowane leki. Zbiórkę prowadzą PSZOK-i, MPSZOK oraz apteki, których lokalizację można znaleźć na interaktywnej mapie dostępnej na stronie internetowej www.poznan.pl/odpady.

W 2023 roku zebrano na terenie Poznania 40,44 Mg przeterminowanych leków.

2.12. Zbiórki prowadzone przez placówki oświatowe miasta Poznania

Prowadzone przez placówki oświatowe zbiórki odpadów na cele charytatywne bądź w ramach edukacji ekologicznej są w Poznaniu powszechną praktyką oraz cieszą się dużym zainteresowaniem wśród uczniów.

W 2023 r. Wydział Gospodarki Komunalnej UMP otrzymał dane ze 102 placówek dot. prowadzonych nieprofesjonalnych zbiórek odpadów. Najczęściej organizowano zbiórki plastikowych zakrętek oraz zużytych baterii, tego rodzaju odpady z racji drobnej masy są wygodne do zbierania, a do ich zbiórki wystarczy niewielki pojemnik. Natomiast w 14 placówkach zorganizowano zbiórkę zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Poniższy wykres przedstawia udział procentowy poszczególnych rodzajów odpadów w zebranej przez placówki oświatowe masie odpadów.

Wykres 1. Udział procentowy poszczególnych rodzajów odpadów w zebranej przez placówki oświatowe masie odpadów w 2023 roku

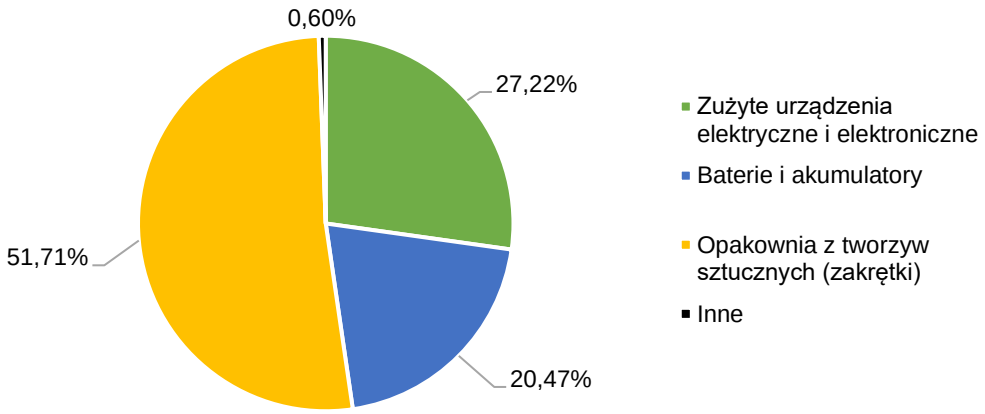

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przekazania informacji o prowadzonych zbiórkach, Miasto Poznań mogło włączyć do obliczenia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za 2023 r. dodatkową masę odpadów tj. 43,66 Mg.

2.13. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych – Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK)

Na podstawie umowy z dnia 8 kwietnia 2013 r. o Partnerstwie Publiczno-Prywatnym (PPP) zawartej przez miasto Poznań i PreZero Zielona Energia sp. z o.o. (dawniej SITA Zielona Energia sp. z o.o., potem SUEZ Zielona Energia sp. z o.o.) powstała Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu. Budowa ITPOK została sfinansowana ze środków Partnera Prywatnego oraz środków Unii Europejskiej pochodzących z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ 2007-2013), w ramach projektu „System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania". Roboty budowlane związane z realizacją instalacji rozpoczęto w maju 2014 roku.
Pierwsze odpady zmieszane z terenu miasta Poznania trafiły do instalacji w połowie kwietnia 2016 r. w ramach rozruchu technologicznego. Rok 2023 był siódmym pełnym rokiem funkcjonowania ITPOK.

PARAMETRY TECHNICZNE INSTALACJI:

- wydajność/przepustowość – 210 000 Mg/rok,
- ilość linii termicznego przekształcania – 2 linie,
- nominalna wydajność jednej linii – 13,5 Mg/h,
- nominalny czas pracy linii – 7 800 h/rok,
- nominalna wartość opałowa – 8,4 GJ/Mg,
- typ spalanych odpadów: komunalne zmieszane, niepodlegające segregacji i recyklingowi.

Rysunek 3. Struktura Partnerstwa Publiczno-Prywatnego PreZero Zielona Energia dla Miasta Poznania

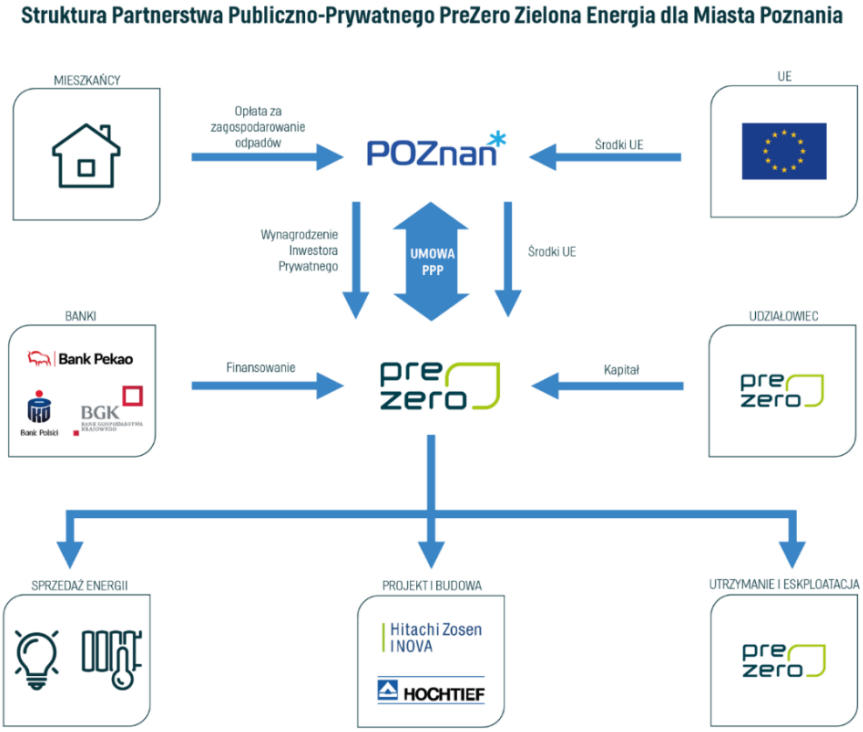

Źródło: https://prezero-zielonaenergia.pl/

W 2023 roku do ITPOK dostarczono 209 993,23 Mg zmieszanych odpadów komunalnych z terenu miasta Poznania oraz sąsiednich gmin. W wyniku termicznego przekształcenia odpadów wyprodukowano 563 650,00 GJ energii cieplnej oraz 107 535,00 MWh energii elektrycznej. Energia cieplna została odebrana przez firmę VEOLIA Energia Poznań S.A., która zarządza miejską siecią ciepłowniczą, natomiast energia elektryczna trafiła do krajowego systemu elektroenergetycznego. Przychody ze sprzedaży energii są przekazywane Miastu poprzez pomniejszenie w wynagrodzeniu Partnera Prywatnego kosztów termicznego przekształcenia odpadów.

Tabela 5. Podstawowe dane z ITPOK za rok 2023.

Wyszczególnienie	J.M.	2023
Ilość przyjętych odpadów w ciągu roku do ITPOK	Mg	209 993,23
Energia cieplna ITPOK - wyprodukowana	GJ	563 650,00
Energia elektryczna ITPOK - wyprodukowana	MWh	107 535,00
Ilość żużla wyprodukowanego z odpadów komunalnych	Mg	47 106,20
Ilość metali żelaznych z odzyskanego żużla	Mg	3 289,60
Ilość metali nieżelaznych z odzyskanego żużla	Mg	618,40

Źródło: opracowanie własne

Termiczne przetwarzanie odpadów jest jednym z najbardziej rygorystycznie kontrolowanych procesów w Europie. ITPOK w Poznaniu została tak zaprojektowana, aby spełniać surowe normy środowiskowe wynikające zarówno z przepisów krajowych, jak i unijnych. Parametry emisji zanieczyszczeń rejestrowane są w trybie ciągłym w elektronicznym systemie nadzorującym proces przetwarzania odpadów. Jednocześnie powyższe wyniki wielkości emisji są wyświetlane i rejestrowane w trybie ciągłym na tablicy zlokalizowanej na terenie ITPOK, która jest ogólnodostępna dla wszystkich zainteresowanych. Raporty z aktualnych poziomów emisji w ITPOK są również dostępne pod adresem: Monitoring emisji - PreZero Zielona Energia sp. z o.o. (prezero-zielonaenergia.pl).

Rysunek 4. Schemat procesu przetwarzania odpadów w ITPOK

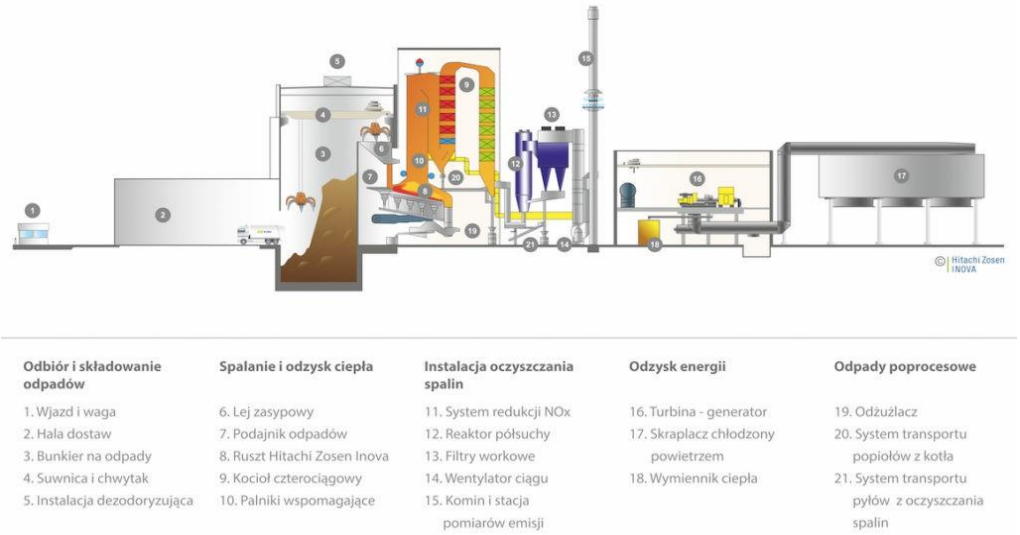

Źródło: https://prezero-zielonaenergia.pl/

2.14. Możliwości przetwarzania bioodpadów stanowiących odpady komunalne – Biokompostownia

W 2016 roku Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu sp. z o.o. uruchomił instalację do odzysku odpadów ulegających biodegradacji. Obiekt zlokalizowany jest na północnych obrzeżach miasta Poznania w bezpośrednim sąsiedztwie Składowiska odpadów komunalnych miasta Poznania.

Zdjęcie 4. Biokompostownia

Źródło: www.zzo.pl

Budowa Instalacji została dofinansowana ze środków unijnych z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Dodatkowe środki na realizację inwestycji stanowiły pożyczka ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Biokompostownia jest instalacją do odzysku odpadów ulegających biodegradacji. Umożliwia przetwarzanie odpadów w procesie fermentacji i kompostowania odpadów selektywnie zebranych tj. odpadów kuchennych oraz zielonych, w szczelnie zamkniętych komorach. Dzięki nowoczesnej technologii, umożliwiającej produkcję energii elektrycznej, energii cieplnej oraz kompostu, Biokompostownia osiąga wysokie poziomy odzysku energii z odpadów oraz recyklingu materii organicznej. Przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów pozwala zmniejszyć emisję metanu i innych gazów cieplarnianych do środowiska. Pod koniec 2022 roku w drodze decyzji zmieniającej pozwolenie zintegrowane, moc przerobowa Biokompostowni wzrosła z 30 000 Mg/rok do 48 000 Mg/rok. Zwiększenie mocy przerobowych nie wpłynęło na zmiany technologiczne oraz konstrukcyjne Instalacji.

Proces technologiczny zachodzący w instalacji stanowi zintegrowany proces następujących po sobie 4 faz (etapów) przetwarzania odpad

- Mechaniczne przygotowanie odpadów (rozrywanie worków, przesiewanie, separacja magnetyczna wsadu);
- Fermentacja beztlenowa (sucha). Etap fermentacji trwa 21 dni;
- Kompostowanie odpadów. Etap kompostowania trwa 3 tygodnie;
- Dojrzewanie (etap trwa 6 tygodni) i przesiewanie (waloryzacja) kompostu.

Jednym z celów procesu zachodzącego w instalacji jest wytworzenie produktu (kompostu), tj. nawozu lub organicznych środków poprawiających właściwości gleby, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych.

Tabela 6. Podstawowe dane z Biokompostowni za rok 2023.

Wyszczególnienie	J.M.	2023
Ilość przyjętych odpadów w ciągu roku do Biokompostowni	Mg	39 876,23
Odpady kuchenne (20 01 08)	Mg	24 532,06
Odpady zielone (20 02 01)	Mg	15 344,17
Energia cieplna - wyprodukowana	GJ	4 089,40
Energia elektryczna - wyprodukowana	MWh	2 413,18
Ilość wyprodukowanego kompostu	Mg	5 909,58

Źródło: Opracowane własne

2.15. Możliwości przetwarzania przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Miasto Poznań dysponuje składowiskiem odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne – Składowisko odpadów w Suchym Lesie, znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie Biokompostowni. Wraz z rozpoczęciem pracy Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w 2016 roku zaprzestano składowania zmieszanych odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych. Obecnie na składowisko trafiają m.in. zmieszane odpady budowlane, odpady z czyszczenia ulic i placów, ze studzienek kanalizacyjnych i inne odpady nie zawierające substancji niebezpiecznych. Łączna powierzchnia terenu przeznaczonego pod składowisko wynosi 57 ha.

Począwszy od dnia 17 listopada 2020 r. eksploatowana jest kwatera S2-A. Stan wypełnienia kwatery na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniósł 63 % (174 023,03 Mg).

Na podstawie sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania za rok 2023 r. nie stwierdzono składowania na Składowisku odpadów w Suchym Lesie pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Całość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z terenu miasta Poznania jest bezpośrednio kierowana do ITPOK. Odpady nie podlegają wcześniejszej obróbce w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania.

3. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE MIASTA POZNANIA NA PODSTAWIE ROCZNYCH SPRAWOZDAŃ

Dane zawarte w niniejszym rozdziale pochodzą z rocznych sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne, podmiotów zbierających odpady komunalne oraz podmiotu prowadzącego PSZOK składanych Prezydentowi Miasta Poznania za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami do 31 stycznia 2024 r.

3.1. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych z obszaru miasta Poznania

Ze złożonych sprawozdań za 2023 rok wynika, że z terenu miasta Poznania odebrano i zebrano łącznie **233 105,30 Mg** odpadów komunalnych. Ponadto zebrano również 20 245,94 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych, co daje łączną masę **253 351,24 Mg** wytworzonych odpadów.

Tabela 7. Masy odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu miasta Poznania w 2023 r.

Odpady komunalne w Mieście Poznań	Masa odpadów komunalnych [Mg]	Masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych [Mg]	Suma [Mg]
Odebrane od właścicieli nieruchomości przez Wykonawców*	212 501,60	87,20	212 588,80
Odebrane od właścicieli nieruchomości przez innych przedsiębiorców wpisanych do RDR	9 573,02	10 469,14	20 042,16
Zebrane w PSZOK-ach	8 971,36	2 811,66	11 783,01
Zebrane przez podmioty zbierające (w skupach surowców)	2 059,32	6 877,95	8 937,27
SUMA [Mg]:	**233 105,30**	**20 245,94**	**253 351,24**

** przedsiębiorcy odbierający odpady na podstawie umowy na odbiór i transport odpadów zmieszanych, bioodpadów, odpadów wystawkowych oraz odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów zbieranych w sposób selektywny (papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło) z nieruchomości położonych na terenie miasta Poznania*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

Tabela 8 przedstawia dokładne dane dotyczące odebranych i zebranych odpadów w podziale na poszczególne kody odpadów i typy podmiotów sprawozdających się Prezydentowi Miasta Poznania.

Tabela 8. Masa wszystkich odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu miasta Poznania w 2023 r.

lp.	Kategoria	Kod odpadu	Odpady komunalne odebrane z terenu miasta Poznania		Odpady komunalne zebrane w Punktach Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych			Odpady komunalne zebrane z terenu miasta Poznania	SUMA	SUMA DLA KATEGORII
			przez Wykonawców*	przez podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej	PSZOK ul. Meteorytowa 1, Suchy Las	PSZOK ul. Wrzesińska 12, Poznań	PSZOK ul. 28 czerwca 1956 r. nr 284, Poznań			
			Mg							
1	Odpady selektywne	**15 01 01** Opakowania z papieru i tektury	2 561,1200	292,6900	114,7800	115,3700	94,8720	1 199,2725	**4 378,1045**	**46 978,2209**
2		**15 01 02** Opakowania z tworzyw sztucznych	3 350,4800	395,3760	66,4246	87,7718	51,0950	44,0595	**3 995,2069**	
3		**15 01 04** Opakowania z metali	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	669,4923	**669,4923**	
4		**15 01 07** Opakowania ze szkła	13 229,1700	142,5920	47,2850	86,7400	66,6800	0,0000	**13 572,4670**	
5		**20 01 01** Papier i tektura	12 949,4700	361,0400	0,0000	0,0000	0,0000	88,1940	**13 398,7040**	
6		**20 01 39** Tworzywa sztuczne	10 869,6000	1,9800	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**10 871,5800**	
7		**20 01 40** Metale	0,0000	0,0000	0,9800	37,1674	42,1166	12,4022	**92,6662**	
8	Bioodpady	**20 01 08** Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	24 532,0600	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**24 532,0600**	**40 754,8230**
9		**20 02 01** Odpady ulegające biodegradacji	12 802,6600	921,4000	1 774,8430	529,7400	194,1200	0,0000	**16 222,7630**	
10	Odpady zmieszane	**20 03 01** Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	125 598,3380	4509,3500	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**130 107,6880**	**130 107,6880**
11	Odpady wystawkowe	**16 01 03** Zużyte opony	177,2800	3,6000	121,8720	80,7600	84,5600	0,0000	**468,0720**	**11 674,431**
12		**20 03 07** Odpady wielkogabarytowe	6 238,6000	395,9100	2 115,8210	1 311,2170	1 144,8110	0,0000	**11 206,3590**	
13	Elektroodpady	**20 01 23*** Urządzenia zawierające freony	0,0000	0,3000	0,0000	0,0000	0,0000	1,6900	**1,9900**	**766,3564**
14		**20 01 33*** Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,0000	0,0000	6,8170	1,6379	1,6310	0,0000	**10,0859**	
15		**20 01 35*** Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	117,3800	0,1900	54,7410	56,7164	48,8610	0,7400	**278,6284**	
16		**20 01 36** Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	75,4400	1,9020	99,4549	125,1822	163,4530	10,2200	**475,6521**	

lp.	Kategoria	Kod odpadu	Odpady komunalne odebrane z terenu miasta Poznania		Odpady komunalne zebrane w Punktach Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych			Odpady komunalne zebrane z terenu miasta Poznania	SUMA	SUMA DLA KATEGORII
			przez Wykonawców*	przez podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej	PSZOK ul. Meteorytowa 1, Suchy Las	PSZOK ul. Wrzesińska 12, Poznań	PSZOK ul. 28 czerwca 1956 r. nr 284, Poznań			
			Mg							
17	Inne odpady	**15 01 03** Opakowania z drewna	0,0000	1 051,9810	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**1 051,9810**	**2 823,7809**
18		**13 02 05*** Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,0000	0,0000	2,3550	4,4020	5,1300	0,0000	**11,8870**	
19		**15 01 06** Zmieszane odpady opakowaniowe	0,0000	1 127,6000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**1 127,6000**	
20		**15 01 10*** Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,0000	0,0000	1,4080	5,8490	4,3155	0,0000	**11,5725**	
21		**15 01 11*** Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	0,0000	0,0000	0,7240	1,7500	1,5150	0,0000	**3,9890**	
22		**15 02 02*** Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	0,0000	0,0000	0,0900	0,2760	0,0000	0,0000	**0,3660**	
23		**15 02 03** Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	0,0000	0,0000	0,5940	0,2320	0,0455	0,0000	**0,8715**	
24		**16 01 07*** Filtry olejowe	0,0000	0,0000	0,0450	0,0900	0,1380	0,0000	**0,2730**	
25		**16 01 13*** Płyny hamulcowe	0,0000	0,0000	0,0000	0,0800	0,0000	0,0000	**0,0800**	
26		**16 01 14*** Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,0000	0,0000	0,0120	0,0000	0,0000	0,0000	**0,0120**	
27		**16 02 13*** Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,0000	0,0000	0,0130	0,0000	0,0000	0,0000	**0,0130**	
28		**16 02 14** Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	0,0000	0,0000	0,1150	0,0000	0,0000	0,0000	**0,1150**	
29		**16 02 16** Elementy usunięte ze zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,6714	0,0000	**0,6714**	
30		**16 05 06*** Chemikalia laboratoryjne i analityczne (np. odczynniki chemiczne) zawierające substancje niebezpieczne, w tym mieszaniny chemikaliów laboratoryjnych i analitycznych	0,0000	0,0000	0,0000	0,0005	0,0000	0,0000	**0,0005**	
31		**16 06 01*** Baterie i akumulatory ołowiowe	0,0000	0,0000	1,7700	2,1460	3,2410	0,0000	**7,1570**	
32		**16 80 01** Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**0,0000**	
33		**20 01 10** Odzież	0,0000	0,0000	14,3500	10,7200	7,2100	0,0000	**32,2800**	

lp.	Kategoria	Kod odpadu	Odpady komunalne odebrane z terenu miasta Poznania		Odpady komunalne zebrane w Punktach Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych			Odpady komunalne zebrane z terenu miasta Poznania	SUMA	SUMA DLA KATEGORII
			przez Wykonawców*	przez podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej	PSZOK ul. Meteorytowa 1, Suchy Las	PSZOK ul. Wrzesińska 12, Poznań	PSZOK ul. 28 czerwca 1956 r. nr 284, Poznań			
			Mg							
34		**20 01 11** Tekstylia	0,0000	0,0000	5,2100	7,5000	4,6700	0,0000	**17,3800**	
35		**20 01 13*** Rozpuszczalniki	0,0000	0,0000	0,0210	0,0410	0,4100	0,0000	**0,4720**	
36		**20 01 14*** Kwasy	0,0000	0,0000	0,0160	0,0000	0,0500	0,0000	**0,0660**	
37		**20 01 19*** Środki ochrony roślin	0,0000	0,0000	0,8400	0,0000	0,0000	0,0000	**0,8400**	
38		**20 01 21*** Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0000	0,0000	0,0230	1,8050	1,2850	0,0000	**3,1130**	
39		**20 01 27*** Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,0000	0,0000	5,6000	11,3480	9,7650	0,0000	**26,7130**	
40		**20 01 28** Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,0000	0,0000	26,7500	39,5740	43,8050	0,0000	**110,1290**	
41		**20 01 29*** Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0,0000	0,0000	2,1890	2,0600	2,3400	0,0000	**6,5890**	
42		**20 01 32** Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0000	0,0000	5,3860	0,8760	0,9250	33,2530	**40,4400**	
43		**20 02 02** Gleba i ziemia, w tym kamienie	0,0000	1,9800	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**1,9800**	
44		**20 02 03** Inne odpady nieulegające biodegradacji	0,0000	343,1100	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**343,1100**	
45		**20 03 03** Odpady z czyszczenia ulic i placów	0,0000	10,2600	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**10,2600**	
46		**20 03 99** Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0,0000	11,7600	2,0600	0,0000	0,0000	0,0000	**13,8200**	
SUMA DLA WEDŁUG PODMIOTÓW			**212 501,5980**	**9 573,0210**	**4 472,5895**	**2 521,0522**	**1 977,7160**	**2 059,3235**	**233 105,3002**	**233 105,3002**
SUMA DLA POSZCZEGÓLNYCH TYPÓW SPRAWOZDAŃ			**222 074,6190**		**8 971,3577**					
SUMA ODPADÓW KOMUNALNYCH ODEBRANYCH I ZEBRANYCH OD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI Z TERENU MIASTA POZNAŃ			**233 105,3002**							

** przedsiębiorcy odbierający odpady na podstawie umowy na odbiór i transport odpadów zmieszanych, bioodpadów, odpadów wystawkowych oraz odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów zbieranych w sposób selektywny (papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło) z nieruchomości położonych na terenie miasta Poznania*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

Wykres 2. Udział poszczególnych frakcji wytworzonych odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu miasta Poznania w 2023 r. (w podziale na kategorie określone w Tabeli 8)

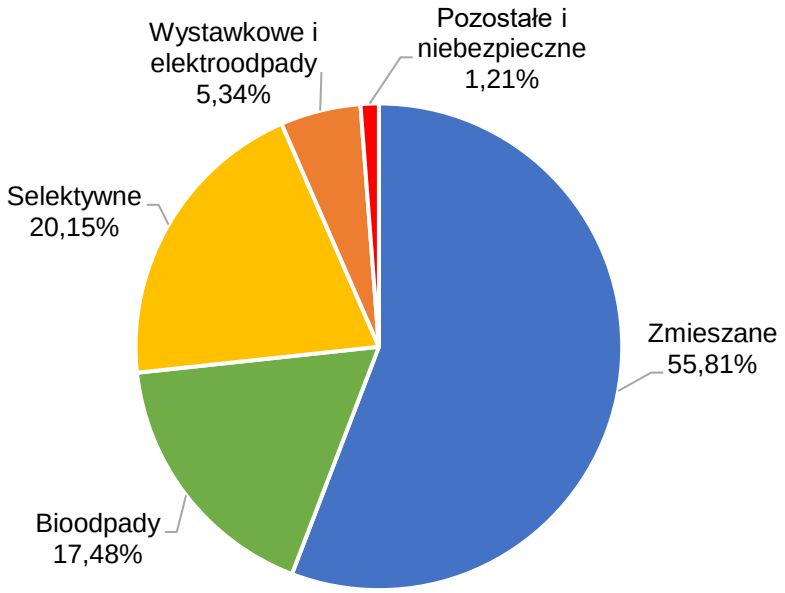

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

3.2. Masa odpadów budowlanych i remontowych odebranych i zebranych z terenu miasta Poznania

Od 1 stycznia 2022 weszła w życie Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2151). Zgodnie z nowymi przepisami, odpady powstałe podczas robót budowlanych i remontów nie zaliczają się do odpadów komunalnych. Jednakże w sprawozdaniach komunalnych za rok 2023, podobnie jak w roku 2022, zarówno podmioty sprawozdające się gminom, jak i same gminy zostały zobowiązane do zawarcia w nich informacji o ilościach odebranych i zebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Tabela 9 przedstawia masy odebranych i zebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych z terenu miasta Poznania.

Tabela 9. Masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych odebranych i zebranych z terenu miasta Poznania

lp.	Kod odpadu	Odpady komunalne odebrane z terenu miasta Poznania		Odpady komunalne zebrane w Punktach Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych			Odpady zebrane z terenu miasta Poznania	SUMA
		przez Wykonawców*	przez podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej	PSZOK ul. Meteorytowa 1, Suchy Las	PSZOK Wrzesińska 12, Poznań	PSZOK 28 czerwca 1956 r. nr 284, Poznań		
		Mg						
1	**17 01 01** Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0,0000	1 904,6700	367,4000	1 420,2600	1 021,7600	691,0400	**5 405,1300**
2	**17 01 02** Gruz ceglany	0,0000	2 459,5190	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**2 459,5190**
3	**17 01 03** Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	87,2000	279,5460	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**366,7460**
4	**17 01 07** Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,0000	2 019,7610	0,0000	0,0000	0,0000	1,6600	**2021,4210**
5	**17 02 01** Drewno	0,0000	31,1000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**31,1000**
6	**17 02 02** Szkło	0,0000	7,2900	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**7,2900**
7	**17 02 03** Tworzywa sztuczne	0,0000	27,2100	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**27,2100**
8	**17 03 80** Odpadowa papa	0,0000	4,2000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**4,2000**
9	**17 04 01** Miedź, brąz, mosiądz	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	257,3123	**257,3123**
10	**17 04 02** Aluminium	0,0000	1,4050	0,0000	0,5067	0,0000	254,6911	**256,6028**
11	**17 04 03** Ołów	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	5,6056	**5,6056**
12	**17 04 04** Cynk	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	14,8811	**14,8811**
13	**17 04 05** Żelazo i stal	0,0000	3,1400	0,1000	1,6130	0,0160	4 045,0558	**4 049,9248**
14	**17 04 06** Cyna	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**0,0000**
15	**17 04 07** Mieszaniny metali	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	11,8522	**11,8522**
16	**17 04 11** Kable inne niż wymienione w 17 04 10	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	78,1287	**78,1287**
17	**17 05 04** Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	0,0000	51,2800	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**51,2800**
18	**17 06 04** Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,0000	0,3210	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	**0,3210**
19	**17 09 04** Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0,0000	3679,7000	0,0000	0,0000	0,0000	1517,7200	**5 197,4200**
SUMA DLA WEDŁUG PODMIOTÓW		**87,2000**	**10 469,1420**	**367,5000**	**1 422,3797**	**1 021,7760**	**6 877,9468**	**20 245,9445**
SUMA DLA POSZCZEGÓLNYCH TYPÓW SPRAWOZDAŃ		**10 556,3420**		**2 811,6557**				
SUMA ODPADÓW KOMUNALNYCH ODEBRANYCH I ZEBRANYCH OD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI Z TERENU MIASTA POZNAŃ		**20 245,9445**						

** przedsiębiorcy odbierający odpady na podstawie umowy na odbiór i transport odpadów zmieszanych, bioodpadów, odpadów wystawkowych oraz odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów zbieranych w sposób selektywny (papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło) z nieruchomości położonych na terenie miasta Poznania*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

Wykres 3. Udział poszczególnych frakcji wytworzonych odpadów komunalnych odebranych i zebranych z terenu miasta Poznania w 2023 roku (w podziale na kategorie określone w Tabeli 8) z uwzględnieniem odpadów budowlanych i remontowych (Tabela 9)

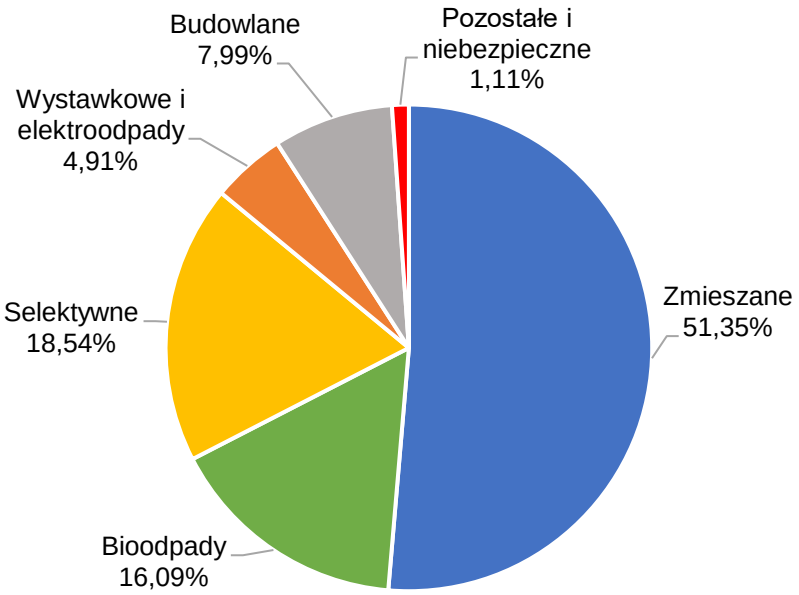

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

3.3. Zagospodarowanie odpadów komunalnych odebranych i zebranych z obszaru miasta Poznania w 2023 roku

Odpady odebrane i zebrane z terenu miasta Poznania kierowano na odpowiednie instalacje, gdzie zostały poddane procesom recyklingu, odzysku lub unieszkodliwiania. Łącznie zagospodarowano **233 171,95 Mg** odpadów, masa ta obejmuje również odpady zmagazynowane w poprzednich latach, a zagospodarowane w roku 2023. W 2023 r. zmagazynowano 481,63 Mg odpadów celem ich zagospodarowania w kolejnych latach.

Procesy odzysku lub unieszkodliwiania jakim zostały poddane odpady z miasta Poznania w 2023 roku:

- **D5** – Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.),
- **D9** – Obróbka fizyczno-chemiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszaniny unieszkodliwiane za pomocą któregokolwiek spośród procesów wymienionych w pozycjach D1-D12 (np. odparowanie, suszenie, kalcynacja itp.),
- **D10** – Przekształcanie termiczne na lądzie,
- **R1** – Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii,
- **R3** – Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w

- **R4** – Recykling lub odzysk metali i związków metali,
- **R5** – Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych,
- **R9** – Powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów,
- **R12** – Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11.

Największy udział spośród wszystkich sposobów zagospodarowania odpadów komunalnych w mieście Poznaniu miał proces R1, któremu zostały poddane wszystkie odpady niesegregowane zebrane i odebrane z terenu miasta Poznania (55,68%). Znaczna masa odpadów trafiła na instalacje do mechanicznego sortowania odpadów, gdzie zostały zagospodarowane w procesie R12 (17,79%), natomiast odpady ulegające biodegradacji, które skierowano do Biokompostowni, zostały przetworzone w procesie R3 (20,14%). W procesie R5 (5,76%) zagospodarowano głównie opakowania ze szkła, natomiast R4 (0,33%) opakowania z metali. Poniższy wykres przedstawia szczegółowy udział poszczególnych procesów w zagospodarowaniu odpadów komunalnych pochodzących z terenu miasta Poznania.

Wykres 4. Udział sposobów zagospodarowania odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańców miasta Poznania w 2023 r.

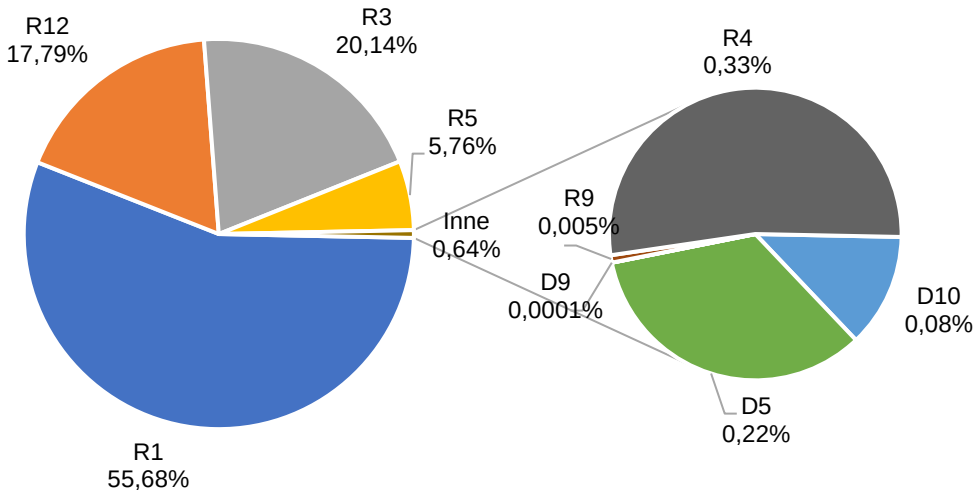

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

3.4. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych

3.4.1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne

Cały strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z miasta Poznania tj. **130 107,69 Mg** został zagospodarowany w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w procesie R1.

W wyniku termicznego przekształcenia zmieszanych odpadów komunalnych pochodzących z Poznania, powstało 1 928,40 Mg żużla paleniskowego, z którego po procesie przetworzenia wyodrębniono:

- 1 722,83 Mg odpadów metali żelaznych o kodzie 19 12 02,
- 205,57 Mg odpadów metali nieżelaznych o kodzie 19 12 03.

Frakcje żużla pozbawione metali zostały przekazane wykwalifikowanemu podmiotowi, który w wyniku przetworzenia ich w procesie R5 na instalacjach – kruszarnia i wytwórnia betonu towarowego, wytwarza produkty wykorzystywane w budownictwie.

3.4.2. Odpady ulegające biodegradacji

Masa odebranych i zebranych odpadów ulegających biodegradacji z terenu miasta Poznania w roku 2023 wynosiła **40 754,82 Mg**, co stanowi 17,48% łącznej masy zebranych i odebranych odpadów komunalnych.

Odpady ulegające biodegradacji były kierowane na instalację do odzysku odpadów ulegających biodegradacji – Biokompostowni, gdzie zostały poddane procesowi odzysku metodą R3.

Tabela 10. Masa odpadów ulegających biodegradacji (20 02 01, 20 01 08) odebranych i zebranych z terenu miasta Poznania

Kod odpadu	Odpady komunalne odebrane z terenu miasta Poznania	Odpady komunalne zebrane w PSZOK	Odpady komunalne zebrane z terenu miasta Poznania	SUMA
	Mg			
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	13 724,06	2 498,70	0,00	**16 222,76**
20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	24 532,06	0,00	0,00	**24 532,06**
SUMA	**38 256,12**	**2 498,70**	**0,00**	**40 754,82**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

3.4.3. Masa odpadów gromadzonych selektywnie odebranych i zebranych od mieszkańców miasta Poznania

Na terenie miasta selektywnie zbierane są odpady metali i tworzyw sztucznych, papier i szkło. Spośród zebranych i odebranych surowców wtórnych największy udział miały odpady z papieru i tektury (38%), następnie szkło (29%), tworzywa sztuczne (32%) i metale (1%).

Poniższa tabela przedstawia masę poszczególnych frakcji odpadów gromadzonych selektywnie.

Tabela 11. Masa odebranych i zebranych surowców wtórnych z terenu miasta Poznania w 2023 r.

Masa odpadów gromadzonych w sposób selektywny				
Papier i tektura	**Tworzywa sztuczne**	**Metale**	**Szkło**	**Suma**
Mg				
17 776,81	14 866,79	762,16	13 572,47	**46 978,22**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

Wykres 5. Procentowy udział masowy poszczególnych frakcji odpadów zbieranych selektywnie na terenie miasta Poznania

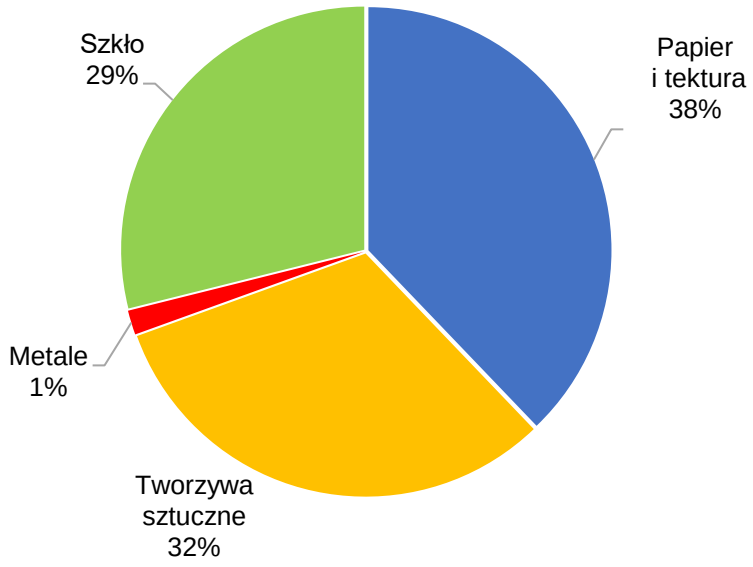

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania

3.4.4. Masa pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W wyniku sortowania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Poznania powstało **44,89 Mg** odpadów przekazanych do składowania. Niewielka masa składowanych pozostałości wynika ze skutecznego zagospodarowywania całości strumienia na instalacjach: ITPOK, Biokompostownia oraz instalacjach mechanicznego przekształcania odpadów.

4. OSIĄGNIĘTE PRZEZ MIASTO POZNAŃ POZIOMY W 2023 ROKU

Prezydent Miasta Poznania zobowiązany jest do wykazania w sprawozdaniu rocznym osiągniętych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz poziomu składowania odpadów komunalnych. Od 2022 należy również uwzględnić informację o udziale przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do całości strumienia odebranych i zebranych odpadów.

4.1. Poziomy ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2023 roku

Zgodnie z ucpg gminy zobowiązane są do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Osiągnięte poziomy oblicza się zgodnie ze wzorem wynikającym z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Miasto Poznań w 2023 roku osiągnęło wymagany poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2023 roku wyniósł **0,01%**.

4.2. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Za rok 2023 gminy zobowiązane były do osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych na poziomie 35%.

Uzyskany poziom dla miasta Poznania wyniósł **38,12%** wagowo, co oznacza, że osiągnięto wymagany poziom dla roku 2023.

4.3. Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych

W 2023 roku poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych wyniósł **0,23%**.

Tabela 12 Osiągnięte poziomy przez Miasto Poznań w 2023 roku

	Wymagany ustawowo poziom na rok 2023	**Poziom osiągnięty przez Miasto Poznań w roku 2023**
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%]	35%	**38,12%**
Poziom składowania	30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029	**0,23%**
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	do dnia 16 lipca 2020 r. - nie więcej niż 35% wagowo	**0,01%**

Źródło: Opracowanie własne

4.4. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Poznania przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Poznania

W 2023 roku przekazano do termicznego przekształcenia **130 013,57 Mg**. Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych jest równa **234 439,66 Mg**. Stąd stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wynosi **55,46%**.

5. LUDNOŚĆ MIASTA POZNANIA I MASA WYTWORZONYCH ODPADÓW PRZYPADAJĄCA NA JEDNEGO MIESZKAŃCA W 2022 ROK

Według danych pochodzących z rejestru mieszkańców gminy, zgodnie z ustawą z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 1191 ze zm.), liczba mieszkańców miasta Poznania wynosiła 452 716 osób zameldowanych na pobyt stały oraz 16 2016 osób zameldowanych na pobyt czasowy. Łącznie liczba mieszkańców Poznania wynosiła 468 932 (stan na 31 grudnia 2023 r.).

Masa wytworzonych odpadów komunalnych w 2023 roku wraz z masami odpadów pochodzącymi z przydomowych kompostowników, elektroodpadów zebranych przez firmę MB Recycling oraz masą odpadów zebranych w ramach zbiórek placówek oświatowych (plastikowe zakrętki, elektroodpady) jest równa **235 147,08 Mg**. Poniżej przedstawiono tabelę z masą wytworzonych odpadów przypadających na mieszkańca [kg] w podziale na źródła danych dotyczących liczby ludności.

Tabela 13. Masa wytworzonych odpadów przypadająca na mieszkańca [kg] w podziale na źródła danych dotyczących liczby ludności

Dane	Liczba ludności w 2023 r.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych [Mg]	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przypadająca na mieszkańca [kg]
wg GUS (stan na 30.06.23 r.)	540 146	235 147,08	435,34
wg rejestru gminnego (stan na 31.12.23 r.)	452 716	235 147,08	519,41
wg deklaracji (stan na 31.12.23 r.)	521 957	235 147,08	450,51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań złożonych Prezydentowi Miasta Poznania oraz raportu za rok 2023 MB Recycling sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami sp. k., deklaracji złożonych przez mieszkańców miasta Poznania, gminnego rejestru mieszkańców miasta Poznań oraz danych statystycznych GUS

6. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH W PODZIALE NA WPŁYWY, WYDATKI I NADWYŻKI Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

Poniższa tabela przedstawia wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wydatki poniesione na system gospodarowania odpadami komunalnymi. Różnica pomiędzy wpływami a wydatkami stanowi nadwyżkę z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Tabela 14. Koszty funkcjonowania Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie [zł]
1	2	3
I.	Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	240 534 748,55
II.	Przychody j.s.t. z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu	21 370 016,00
III.	Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z tego:	183 456 344,79
1	Odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, z tego:	145 962 271,55
1.1.	Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych	110 640 832,35
1.2.	Zagospodarowanie odpadów komunalnych w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK) w Poznaniu	14 285 868,58
1.3.	Zagospodarowanie bioodpadów	16 616 522,14
1.4.	Zagospodarowanie odpadów wystawkowych	4 419 048,48
2	Tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	14 778 864,27
3	Obsługa administracyjna systemu	13 171 334,62
4	Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	532 649,25
5	Wyposażenie terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym	9 011 225,10

Źródło: Opracowanie własne

7. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

Miasto Poznań, wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców, podejmuje działania związane z uzupełnieniem funkcjonującego systemu gospodarki odpadami komunalnymi miasta o kilka nowych inwestycji.

Planuje się rozbudowę istniejącej sieci PSZOK, o co najmniej dwa nowe Gratowiska. Obecnie trwa procedura podpisywania umów z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na otrzymanie dofinansowania na budowę dwóch nowych PSZOK-ów zlokalizowanych w Poznaniu przy ul. Obodrzyckiej i ul. Lutyckiej. Inwestycje te będą

realizowane przez Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu w ramach powierzonego zadania własnego gminy z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie.

Dodatkowo trwają prace mające na celu wytypowanie nowych lokalizacji pod budowę kolejnych PSZOK-ów oraz inwestycji związanych z rozwojem systemu gospodarki komunalnej.

W ramach planowanych inwestycji mają powstać takie obiekty, jak:

- PSZOK w okolicach zachodniej części Poznania,
- kilka mini-PSZOK-ów na terenie miasta, które przyczynią się do poprawy jakości życia oraz świadomości ekologicznej mieszkańców,
- Punkt Napraw mający na celu sortowanie i czyszczenie przedmiotów, co pozwoli na powtórne ich wykorzystanie przez mieszkańców,
- „Wymienialnia", która umożliwi na powtórne wykorzystanie przyjętych przedmiotów,
- Centrum Recyklingu.

Planowane inwestycje będą uzupełnieniem systemu gospodarki odpadami na terenie miasta. Wpłyną one pozytywnie na wzrost zadowolenia mieszkańców Poznania, polepszą ich jakość życia oraz przyczynią się do wzrostu świadomości ekologicznej w społeczeństwie.

Wszystkie planowane inwestycje mają na celu maksymalizację osiąganych przez Miasto wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz spełnienie aktualnych wymagań przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami.

8. DZIAŁANIA EDUKACYJNE PROWADZONE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W 2023 ROKU

Zadaniem gminy w ramach organizowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest prowadzenie działań informacyjnych oraz edukacyjnych dotyczących właściwego postępowania z odpadami — ich prawidłowym segregowaniem, zagospodarowaniem, a także ograniczaniem lub ponownym wykorzystywaniem przedmiotów.

Podejmowane przez Miasto Poznań kampanie edukacyjno-informacyjne mają bardzo zróżnicowany charakter, przez co uwzględniają każdy poziom wiedzy ekologicznej, wiek grup docelowych, różnorodne środki i narzędzia komunikacyjne.

Poniżej przedstawiono opis najważniejszych działań edukacyjnych i wydarzeń ekologicznych w 2023 roku.

Ekolekcje i ekoedukacja

Sztandarowym działaniem edukacyjnym są prowadzone przez cały rok ekolekcje. Spotkania odbywają się w przedszkolach, szkołach, domach seniora, domach kultury, a także innych placówkach aktywizujących lokalne społeczności. Zajęcia dotyczą poszerzania wiedzy o ograniczaniu powstawania odpadów, właściwym postępowaniu z odpadami w gospodarstwach domowych oraz prawidłowej segregacji odpadów. Cieszą się ogromnym zainteresowaniem. W 2023 roku Wydział przeprowadził **186 ekolekcji**, w których

uczestniczyło **3 858 osób**. Zajęcia mają charakter pogadanek i prostych komunikatów dotyczących segregacji odpadów kierowanych do najmłodszych. Dla młodzieży i dorosłych odbiorców przewidziane są prezentacje, prelekcje oraz warsztaty, podczas których wykonywane są np. woreczki wielokrotnego użytku na warzywa i owoce.

Wydarzenia, konkursy edukacyjne i ekologiczne

Działania w zakresie edukacji ekologicznej dotyczące odpadów komunalnych, prowadzone były podczas 27 imprez, podczas których stoisko edukacyjne odwiedziło niemal 10 000 osób.

Poniżej najważniejsze wydarzenia 2023 roku:

- **31. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy** (29 stycznia). Impreza odbywała się na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Mnóstwo osób odwiedziło pawilony MTP, a także stoisko Wydziału, gdzie można było porozmawiać o systemie gospodarowania odpadami. Zbiórka funduszy na rzecz WOŚP była kontynuowana podczas akcji zbierania elektroodpadów. Była t inicjatywa realizowana przez WGK wspólnie z Zakładem Zagospodarowania Odpadów, Palmiarnią Poznańską, Fundacją Odzyskaj Środowisko oraz firmą MB Recycling. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny został wymieniony na złotówki. Za każdą tonę elektroodpadów Fundacja Odzyskaj Środowisko i MB Recycling deklarowały przekazanie na Orkiestrę 500 złotych. **Finalnie na konto WOŚP trafiło 12 000 złotych**.

- **Dzień Ziemi i Wiosenne Porządki** (22 kwietnia). W wydarzeniu wzięło udział tysiące poznanianek i poznaniaków. Nad Wartą odbyła się wiosenna odsłona sprzątania w plenerze (akcje odbywały się w wielu częściach miasta, by zgodnie z ideą imprezy, porządkować swoje najbliższe otoczenie — miejsca, w których się mieszka, wypoczywa, pracuje). Wrócił też **konkurs „Tytka na kapsle”**. Kolejny raz mieszkańcy uczestniczyli w porządkowaniu brzegów rzeki z kapsli pozostawianych w strefach spożywania alkoholu.

- **Warta WARTA posprzątania** (12 i 13 września). W dwudniowej akcji wzięło udział 750 uczestników, którzy zebrali ponad tysiąc kilogramów odpadów z brzegów rzeki. Impreza nad Wartą zainicjowała ogólnopolską akcję Sprzątania Świata, której 30. finał odbył się w weekend 15-17 września. Ponownie mieszkańcy mogli wziąć udział w zbiórce kapsli ze stref, w których dopuszczone jest spożywanie alkoholu. **Zebrano ponad 10 kilogramów kapsli.**

- Cykl imprez **„Poznań w Formie”**. To rodzinne festyny, które odbywały się od wczesnej wiosny do jesieni 2023 roku. W każdej z dziesięciu odsłon pikniku uczestniczyli przedstawiciele Wydziału Gospodarki Komunalnej. Goście odwiedzający stoisko edukacyjne brali udział w quizach, grach i zabawach dotyczących prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. Można było również wykonywać własnoręcznie torby z t-shirtów, zapachowe woreczki do szafy, czy papierowe kule kwietne.

Zdjęcie 5. i 6. Poznań w Formie

Źródło: Zasoby własne

– **ZazieleniMY Poznań — sadzenie lasu kieszonkowego** (21 października)**.** Pod takim hasłem pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej i mieszkańcy Poznania stworzyli niewielki las na rogu ulic Hetmańskiej i 28 Czerwca 1956 r. **Posadzono 715 roślin — drzew i krzewów.** Część sadzonek była nagrodą za udział miasta w ogólnopolskim konkursie o tytuł Polskiej Stolicy Recyklingu. Prowadzona na przełomie 2022 r. i 2023 r. akcja dotyczyła zbiórki odpadów elektrycznych i elektronicznych. W Poznaniu udało się zebrać ponad 91 ton elektroodpadów, co przełożyło się na 912 sadzonek drzew. Około 300 z nich posadzono w lesie kieszonkowym, a część - 600 sadzonek - została przekazana Zakładowi Zagospodarowania Odpadów i trafiła bezpośrednio w ręce poznaniaków i poznanianek. Każdy mieszkaniec, który przywiózł odpady na jedno z trzech Gratowisk, otrzymał sadzonkę drzewa: lipy, sosny, buku, klonu i dębu.

Zdjęcie 7. i 8. ZazieleniMy Poznań – sadzenie lasu kieszonkowego

Źródło: Zasoby własne

– **Ekomikołajki w Palmiarni Poznańskiej** (10 grudnia 2023 r.). Warsztaty zrealizowane przez wspólnie z Palmiarnią Poznańską oraz Zakładem Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu. Po raz drugi w niezwykłym miejskim ogrodzie obyły się **Ekomikołajki 2023**. Goście odwiedzający Palmiarnię mogli własnoręcznie wykonać choinkowe ozdoby i dekoracje świątecznych stołów. Gwiazdy, rozety, bombki — wszystkie ozdoby powstawały z materiałów pochodzących z odzysku, z niewykorzystanych plakatów, kartonów, rolek po papierze toaletowym czy gazet. Co ważne, dekoracje można po świętach poddać selektywnej zbiórce, a następnie recyklingowi. Zorganizowano też punkt drugiego życia ozdób świątecznych, mieszkańcy mogli wymienić swoje ozdoby na inne.

Zdjęcie 9. i 10. Ekomikołajki w Palmiarni Poznański

Źródło: Zasoby własne

Inne akcje edukacyjne:

- **XI Poznańskie Dni Rodziny** (14 maja – 1 czerwca),
- Konkurs **„Poznań pokazuje, jak segreguje”,**
- Europejska kampania społeczna **„3D art. Instalation”,**
- Udział w projekcie Estrady Poznańskiej **„Do zobaczenia na placu Wolności”**,
- Udział w cyklu Estrady Poznańskiej **„Dzieciaki na piętrze”**.

Kampanie edukacyjne

Kampania informacyjna „5 kolorów segregacji”

W czerwcu 2023 roku Wydział rozpoczął outdorową kampanię pod tytułem **„5 kolorów segregacji”**. To zakrojona na szeroką skalę promocja obejmująca nośniki zewnętrzne, przypominająca zasady prawidłowej selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Działania objęły m.in. ekspozycję wielkoformatowych plakatów (format A0) na 18 przystankach komunikacji miejskiej. Na początku grudnia plakaty „5 kolorów segregacji” zostały umieszczone w 450 ramkach pojazdów komunikacji miejskiej — 150 plakatów formatu A3 trafiło do 75 autobusów, a 300 w formacie A4 zawisło w 50 tramwajach. Ponadto na 12 autobusach MPK eksponowana była reklama typu fullback (folia na tylnej części autobusu — szyba i pokrywa silnika). Uzupełnieniem tych działań były slajdy wyświetlane na 384 monitorach LCD w pojazdach miejskiego przewoźnika. Trzydziestosekundowy spot prezentował grafiki ze wszystkimi frakcjami selektywnie zbieranych odpadów.

Kampania, jeszcze w trakcie jej trwania, została zauważona i dobrze oceniona przez przedstawicieli branży marketingowej. O „5 kolorach segregacji” pisano m.in. na profilach „Friends of Glass” czy „sprawny.marketing”.

Zdjęcie 11. i 12. Kampania promocyjna "5 kolorów segregacji"

Źródło: Zasoby własne

Kampania promocyjna Smart City Poznań

W marcu 2023 roku w miejskiej aplikacji Smart City Poznań uruchomiony został moduł odpadowy. Tym samym zastąpiona została aplikacja Wywozik. Smart City, oferując takie same funkcjonalności co Wywozik, daje istotną korzyść — wszystkie ważne dla mieszkańca informacje dotyczące Poznania znajdują się teraz w jednym miejscu.

Inne kampanie edukacyjne:

- **Z kulturą o odpadach** — kampania we współpracy z Estradą Poznańską,
- Dodatek edukacyjny „**Wszystko o odpadach**” w formie gazety kolportowanej,
- Ulotka „**Segreguję, dbam o środowisko**”.

9. WYRÓŻNIENIA I NAGRODY

Doskonałym podsumowaniem funkcjonowania systemu gospodarki komunalnej Poznania jest lista nagród, które Miasto Poznań otrzymało w 2023 roku w obszarze gospodarki odpadami. Niezależny i samodzielny system Poznań buduje dopiero od 1 stycznia 2022 r. i mimo tak krótkiego czasu otrzymał już cztery nagrody:

- **czerwiec 2023 r. — Europejski Lider Partnerstwa Publiczno-Prywatnego** za projekt „System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania”
- **październik 2023 r. — Eco-Miasto 2023** — **nagroda za najlepszy system gospodarowania odpadami wśród miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców,** konkurs organizowany przez UNEP/GRIP Warszawa i Ambasadę Francji w Polsce
- **grudzień 2023 r. — „Zielona Bateria”** — nagroda w konkursie Puchar Recyklingu, w kategorii, w której oceniano wyniki selektywnej zbiórki i odpowiedniego zagospodarowania baterii, konkurs organizowany przez wydawcę miesięcznika „Portal Komunalny”
- **grudzień 2023 r. — „Aktywni w Wielkopolsce”** — nagroda przyznawana w ramach Pucharu Recyklingu, wyróżnia podmioty z regionu, które stworzyły najbardziej efektywne systemy selektywnej zbiórki odpadów, promujące nowe techniki w zakresie ich odbioru, zbiórki, odzysku i przygotowania do recyklingu oraz prowadzą skuteczna edukację ekologiczną, konkurs organizowany przez wydawcę miesięcznika „Portal Komunalny” wspólnie z samorządem województwa wielkopolskiego.

Analizę opracował: Wydział Gospodarki Komunalnej UMP